

sig derfra; han kan unddrage sig fra de Collisioner, hvori han kan komme ved at afgive sin Stemme. Men noget ganske Andet er det, naar Kronens Minister vælges til Medlem af et Udvalg, da kan han ikke unddrage sig for at give sin Stemme, da skal han give den, og kan da muligvis komme i den Collision at maatte afgive sin Stemme imod Kronen og imod sine Collegaer. At det aldrig kan tænkes med Hensyn til den Minister, som selv har forelagt et Lovforslag, forekommer mig overordentlig klart; det kunde snarere tænkes med Hensyn til Lovforslag, der ere forelagte af hans Collegaer, men Alle ville vist indrømme, at det vilde være en høist mislig Stilling, en Minister derved vilde komme i.

Det er altsaa ikke for at give Ministrene en aristokratisk eller en demokratisk Stilling, men for at give dem den Stilling, som de i Virkeligheden indtage, og som de ikke kunne aflæde sig, at man har stillet det nævnte Forslag; men derfor vil dog neppe noget Medlem af den danske Rigsdag tænke sig, at den Ret til at være Medlem af Rigsdagen, som Grundloven har givet Ministrene, skulde berøves dem; thi Grunden til, at vi ønske, at Ministrene skulle være Medlemmer af Rigsdagen, er jo netop den, at vi maae sætte Priis paa, at der er slaet en gylden Bro imellem Kronen og Folket, og at vi maae ønske, at det bliver klart for Alle, at de Ministre, der sidde her som Kronens Repræsentanter, ogsaa have Folkets Tillid og ere udgaaede ved en stor Deel Medborgeres Valg. Man har talt meget om England og Kronens Stilling der. Ogsaa i denne Henseende har den ærede Landstingsmand (Bloug) taget fejl. Det er ikke saa, at Ingen kan være Minister, der uden at være Medlem af Parlamentet; men det er Sandhed, at Ingen, som ikke er Medlem af Parlamentet, kan forelægge Lovforslag eller forhandle med dette. Men nu hjemler Grundloven enhver Minister, uden Hensyn til, om han er Medlem af Rigsdagen eller ikke, denne Ret, og vi behøve da ikke i denne Henseende at hente Exempler fra England. Det er jo af Hensyn til det Ønskelige i, at Ministrene ikke blot have Kronens, men ogsaa Folkets Tillid, at vi sætte Priis paa at see dem i vor Midte, og jeg maa til-

staae, at om vi end ikke for Dieblisset have et parlamentarisk System, har jeg aldrig kunnet forstaae den Talemaade, at vi ikke nærme os dertil. Det forekommer mig, at naar vi kaste Blikket paa vor Udvikling siden 1849, maae vi indrømme, at i det Hele have de danske Ministre været sendte op til Thronens Fod af det danske Folk.

Der har fra flere af de Taleres Side, der have hirtret sig om Udvalgets Forslag til §. 7, været udtalt, at vi skulde ikke sætte det ind i Loven, idet naturlig Tact vilde forbyde det. Hvad mon det nu er for en Følelse, som ligger til Grund for denne Tact? Mon det ikke er den naturlige Tanke, der siger, at Ministrene ere i en exceptionel Stilling, som vi ikke kunne berøve dem; Denne naturlige Tact vil ikke berøve Ministrene den Ære at blive Medlemmer af Udvalg; men det er en i Forholdenes Natur begrundet Nødvendighed, der efter mit Skjøn forbyder at gjøre Ministrene til Medlemmer af Udvalg, ikke blot, fordi man derved kunde bringe dem i ubehagelige Collisioner, men ogsaa fordi, man derved nødde dem til at afgive deres Stemme.

Bloug: Den sidste ærede Taler har ikke lagt Mærke til, at det ikke er mig, der har anvendt Begreberne: Aristokratisk eller Demokratisk i denne Sag; det var kun en Retorsion til den ærede Ordfører, der begyndte at tale om aristokratiske og demokratiske Forsætninger. Naar den ærede Landstingsmand har tillagt mig den Ytring, at vedkommende Minister havde fuld Raadighed over de forelagte Love (Broct: Smaalove), da har jeg ikke sagt dette, men kun, at de havde Raadighed over Enkeltheberne i dem. Naar der er Tale om at komme de enkelte Ansuelser her i Thinget imøde — jeg appellerer i denne Henseende til Medlemmernes Erfaring — har en Minister i Reglen ikke behøvet at raadspørge sine Collegaer; han er kommen i Udvalget og er ofte først, der bleven bekendt med saadanne Duffer, som han da undertiden har indrømmet paa staaende Fod. Altsaa kan der ikke være Tale om, at en Minister med Hensyn til saadanne enkelte Forandringer i Lovene behøver at raadslaae med sine Collegaer i Statsraadet eller at indhente deres